

OPPSUMMERING AV UTTALELSER OG MERKNADER:

Detaljreguleringsplan Kaigaten (saksnr. 201605796)

Dette vedlegget gjelder innkomne uttalelser og merknader til planforslaget som ble lagt ut på høring fra 07.01. 2017 til 21.02. 2017.

Uttalelsene og merknadene er samlet, oppsummert og kommentert av fagetaten. Fagetatens kommentar til uttalelsene er framhevet med *kursiv tekst*.

Del 1 gjelder uttalelser fra offentlige instanser og lag/organisasjoner.
Del 2 gjelder merknader fra private interesser.

DEL 1

A. Oppsummering av uttalelser fra offentlige instanser og lag/organisasjoner til planforslaget

Offentlige instanser

Avsender	Dok. nr.
Hordaland Fylkeskommune	58
Hordaland Fylkeskommune – endelig uttalelse ang automatisk freda kulturminne	59
Statens vegvesen Region Vest	57
Fylkesmannen i Hordaland Foreløpig uttalelse	61
Statsbygg	54
Bymiljøetaten, Bergen kommune	47
Bergen Brannvesen	51
Rådet for byforming og arkitektur, Bergen kommune	56
Byantikvaren, Bergen kommune	52

Vann- og avløpsetaten, Bergen kommune	43
BKK Varme AS	53

Hordaland Fylkeskommune - dok. nr. 58

Fylkeskommunen understreker behovet for en driftssikker og robust løsning som står i forhold til forventet passasjertall. Løsningen som ligger i planforslaget har kapasitet til 8-10 min. frekvens på linjen til Fyllingsdalen. Det må legges til rette for framkommelighet for buss og myke trafikanter i den midlertidige situasjonen.

Bergen busstasjon er bygd opp med et kjøremønster som forutsetter at Kaigaten kan fungere som busstrasé. Planer for hovedsykkeltrasé gjennom sentrum og forholdet til store fotgjengerstrømmer, buss og bane må sees i sammenheng.

Kulturminner: Nødvendig dokumentasjon og samhandling med Fylkeskonservator. Plankart og bestemmelser må rettes for automatisk fredet middelaldergrunn.

Fagetatens kommentar:

Hordaland Fylkeskommune har deltatt aktivt i planprosessen.

- *Planforslaget legger til rette for frekvens som omtalt. Det er funnet best mulige løsninger for bane, buss og fotgjengere på arealet som er til rådighet. Videre optimalisering og detaljering vil være en del av detaljprosjekteringen. Løsning for permanent hovedsykkeltrasé gjennom sentrum må samordnes med videre planarbeid for Bybanen til Åsane.*
- *Kulturminner: Plankart er markert med hensynssone H_730 automatisk fredet kulturminne: middelalderbyen Bergen, og bestemmelser fra Riksantikvaren er tatt inn. (Se dok 59, oppsummert under)*

Merknadene er tatt til følge.

Hordaland Fylkeskommune – endelig uttalelse ang automatisk freda kulturminne - dok. nr. 59

Området for reguleringsplanen ligger innenfor det auto automatisk fredete kulturminnet Middelalderbyen Bergen, Askeladden ID nr. 89049.

Riksantikvaren har gitt tillatelse til inngrep i det automatiske fredete kulturminnet på visse vilkår.

Riksantikvaren legger til grunn at endeholdeplassen i Kaigaten er midlertidig, og at bybanetraséen fra sentrum til Åsane ikke er vedtatt. Riksantikvaren har vært tydelig på at dagalternativet over Bryggen er i stor konflikt med kulturminner av nasjonal og internasjonal verdi. Spor til endehaldeplass i Kaigaten må være reversible, og ikke være til hinder for etablering av banetrasé i Peter Motzfeldts gate eller i Christies gate.

§8, punkt 8.1 i forslag til bestemmelser må endres til hensynssone H_730, som gjelder det automatisk fredete kulturminne: middelalderbyen Bergen. Bygningene må få egne hensynssoner og egne bestemmelser. Riksantikvarens vedtak inneholder tekst til bestemmelsene som må legges inn i planforslaget.

Riksantikvaren forventer at tiltaket i liten grad vil påvirke kulturminner fra middelalderen på en negativ måte. Riksantikvaren godkjenner planforslaget under forutsetninger om at for alle inngrep dypere enn 0,75 m i sone ST2 og dypere enn 1 m i resten av planområdet skal sendes søknad om tillatelse til inngrep til rette kulturminnemyndighet, som skal vurdere dispensasjon fra kulturminneloven § 8, 1.ledd. Dette gjelder alle tiltak, også grunnundersøkelser og graving for omlegging av ledninger el.l.

Tekst som må tas inn i bestemmelser går frem av merknaden.

Fagetatens kommentar:

Midlertidig endeholdeplass er et relativt lite inngrep i gategrunnen og er reversibelt. Planforslaget regulerer ikke bygninger, det er derfor ikke laget egen hensynssone med bestemmelser for bygninger. Vedtaket fra Riksantikvaren er fulgt opp i plankart og bestemmelser. Merknaden er tatt til følge.

Statens Vegvesen Region Vest - dok. nr. 57

Statens Vegvesen mener valgt løsning er et bra valg og at løsningen er optimalisert så langt det er mulig på dette plannivå.

Fagetatens kommentar:

Statens Vegvesen har deltatt aktivt i planprosessen. Ingen endring av planforslaget.

Fylkesmannen i Hordaland – Notat: Foreløpig merknad - dok. nr. 61

Felles kommentar

Fylkesmannen ser positivt på at det nå er fremmet reguleringsplaner for videre utbygging av bybanenettet mot Fyllingsdalen bydel. Utbygging av bybane i nye korridorer åpner også for bedrede forhold for annen miljøvennlig transport som sykkel og gange.

Et så omfattende infrastrukturprosjekt som ny bybanelinje vil måtte innebære en del inngrep med negative konsekvenser for eksisterende arealbruk på strekningen Kaigaten - Spelhaugen.

Fylkesmannen legger til grunn at det bestrebes på å minimere slike negative konsekvenser langs traseen.

- Støy: Fylkesmannen har bl a i denne sammenheng merket seg at det i bestemmelsene til reguleringsplanene er foreslått å definere bybaneutbygging som et miljø- og trafikksikkerhetstiltak. I statlige støyretningslinjer faller et slikt tiltak ikke inn under definisjonen av miljø- og trafikksikkerhet. Fylkesmannen legger til grunn at dette blir rettet i forbindelse med 2. gangs behandling av reguleringsplanene. Fylkesmannen ser gjerne at endelig forslag til bestemmelser på dette punkt blir forelagt oss før vedtak i bystyret.
- Nytte/kostnadsanalyse: Sett i lys av målet om at all vekst i persontransport skal tas med kollektivtransport, sykkel og gange burde en sett nærmere på kostnadene med alternativer til bybane. Ved at hoveddelen av forventet vekst i person-transporten må dekkes med kollektivtransport vil alternativ til (by)bane være buss. Gitt arealknapphet i sentrale bystrøk ville det gi store trafikale og arealmessige utfordringer å betjene forventet kraftig persontransportvekst kun med buss.

Fylkesmannen støtter derfor kommunen i sine kommentarer til nytten i den samfunnsøkonomiske nytte/kostnadsanalysen hvor det fremheves at det er forskjellen mellom de ulike bybanealternativene som er av interesse å belyse med en slik analyse.

For øvrig har vi merket oss at transportmodellen som er benyttet ikke makter å fange opp mulige effekter av endret transportmiddel som følge av etablering av bybane mellom Fyllingsdalen og sentrum. Gitt erfaringer med bybane mot sør burde det vært vurdert å rette på transportmodellen eller som et minimum presisere i utredningen at modellen ikke egner å fange opp effekter på bilbruken av et kraftig bedret kollektivtransporttilbud.

Ellers vil vi peke på at anslått skattekostnad bør korrigeres noe gitt at finansiering av bybaneprojektet vil for en stor del bli dekket av bompenger. Bompenger i et (over)belastet veisystem vil ha positiv nytte i seg selv.

Beregningsresultater slik disse er gjengitt i avsnitt 2.1.8.2 i SWECOs rapport bør derfor justeres.

Fagetatens kommentar:

Fagetaten har gjennom planprosessen søkt å både følge opp målsettingene for Bybanen, og å vurdere disse opp mot negative konsekvenser for eksisterende arealbruk langs traseen.

- Støy: Bybaneutbygging er ikke et miljø- og trafikksikkerhetstiltak. Bestemmelsene er rettet og forslag er sendt over og godkjent av Fylkesmannen.
- Nytte/kostnadsanalyse: Det er laget et "Addendum" til konsekvensutredningen som svarer ut Fylkesmannens merknad.

Merknaden fra Fylkesmannen er tatt til følge.

Statsbygg - dok. 54

Kaigaten

Statsbygg er positive til løsningen for den midlertidige holdeplassen slik den nå fremstår. Statsbygg har

følgende merknad til forslaget:

- Risiko/sikkerhetsmessige hensyn: Statsbygg legger til grunn at det skal utarbeides en risikoanalyse/beredskapsplan i forbindelse med detaljprosjekteringen slik det fremkommer av planbeskrivelsen. Hensyn som Gulating og Statsbygg tidligere har fremhevet må bli vurdert og ivarettatt i en slik analyse.

Hensynet til drift i anleggsperioden: Støyende arbeid bør legges i rettsferien mellom 1. juni – 15. august.

Fagetatens kommentar:

Kaigaten

Det har vært gjennomført møter med Gulating og Statsbygg og gjennomført en risiko- og sårbarhetsanalyse, samt sikkerhetsanalyse, som en del av planprosessen. Sikkerhetsanalysen konkluderer at løsningen i tilstrekkelig grad innfrir sikringsmålet om å unngå økt risiko for Gulating lagmannsrett og rådhuset. Det er satt krav om at det skal utarbeides en risikoanalyse/beredskapsplan i forbindelse med detaljprosjekteringen.

Anleggsperioden planlegges og gjennomføres av Bybanen Utbygging.

Kommentarer er formidlet til Bybanen Utbygging. Punktene følges opp i dialog med Statsbygg i detaljprosjekteringen.

Merknaden er tatt til følge.

Bymiljøetaten - dok. nr. 47

Kaigaten

1. Minimumsløsningen som er anbefalt innebærer små inngrep i byrommet. Forholdene for fotgjengerne blir forbedret.
2. Et tre i krysset Kaigaten/Christies gate må flyttes. Det anbefales å innhente retningslinjer fra Bymiljøetatens (BME) fagavdeling for å sikre best mulig resultat. Nye plasserings-punkt for kjøreledningsmaster bør også tas opp med BME.
3. Utover de landskapsfaglige detaljkommentarene har Bymiljøetaten ikke innvendinger mot det fremlagte planforslaget.

Fagetatens kommentar:

Kaigaten

Bymiljøetaten har ikke planfaglige innvendinger mot det fremlagte planforslaget. Forslaget er ikke endret til 2.gangsbehandling.

Bymiljøetatens landskapsfaglige detaljkommentarer er formidlet til Bybanen Utbygging. Punktene følges opp i dialog med Bymiljøetaten i detaljprosjekteringen.

Merknaden er tatt til følge.

Bergen brannvesen - dok. nr. 51

Kaigaten

Bergen Brannvesen viser til sin tidligere uttalelse i saken. Utover dette har de ingen ytterligere kommentarer til den aktuelle planen.

Fagetatens kommentar:

Kaigaten

Det har vært gjennomført møter med redningsetatene, og Bergen Brannvesen har i den forbindelse uttalt seg til løsningen for den midlertidige endeholdeplassen og behov for tilkomstmuligheter i eller gjennom planområdet, endringer i kapasitet eller plassering av uttak for slokkevann.

Høyresvingefeltet fra Kaigaten til Christies gate tas bort, og utrykningsveien må opprettholdes ved at det nye krysset utformes slik at det er mulig å svinge fra Kaigaten inn i Christies gate med brannbiler.

Merknaden er tatt til følge.

Rådet for byforming og arkitektur, Bergen kommune/ dok. nr.56

Kaigaten

Rådet for byforming og arkitektur behandlet saken i møte 150217, sak 18-17 og fattet følgende vedtak: Ved etablering av en ny endestasjon, vil mengden av passasjerer øke og Rådhusgaten bak Exhibition bør opprustes i full bredde inklusiv begge fortau, slik at denne gaten får en mer inviterende utforming og samtidig gir en forbedret og hyggeligere kontakt mellom Rådhuset, Tinghuset og byen. Dette for å avlaste den andre endeholdeplassen der det allerede er trangt om plassen. RBA anbefaler derfor at avgrensningen av planområdet utvides til å omfatte hele bredden av Rådhusgaten inklusive fortau på nordsiden mot Exhibition.

Fagetatens kommentar:

Kaigaten

Fagetaten er enig med rådet i at passasjermengden rundt de to endeholdeplassene vil øke. Planforslaget har derfor lagt til rette for større arealer for fotgjengere ved «Nedre Gulatingsplass», det er satt krav om en god utforming slik at området skal oppleves attraktivt og trygt. Det skal etableres et nytt fotgjengerfelt over Christies gate slik at dette fører til et utvidet fortau på vestsiden av Rådhusgaten. Det er også vurdert utvidet fortau på østsiden av Rådhusgaten. Men da det her foregår varelevering til Exhibition vil fortauet bli delt opp og i deler av døgnet lite funksjonelt. Fagetaten har derfor prioritert utvidelse og opprustning av den mest direkte forbindelsen på vestsiden av Rådhusgaten.

Merknaden fra rådet om å utvide planområdet til å omfatte fortauet inn mot Exhibition er ikke tatt til følge.

Byantikvaren, Bergen kommune – dok. nr. 52

Kaigaten

Byantikvaren har ingen merknader til planen.

Byantikvaren har i forbindelse med bybanen mot Åsane utarbeidet et kulturminnegrunnlag som har vært grunnlaget for behandlinger av kulturminner i planen. I stor grad er kulturminnene tatt hensyn til og ikke berørt i planen. Det er viktig at man i fortsettelsen også sørger for å opprettholde den gode kvaliteten på prosjektet slik at dette gjenspeiler seg i den faktiske utførelsen.

Fagetatens kommentar:

Kaigaten

Byantikvaren har ikke merknader til det fremlagte planforslaget. Forslaget er ikke endret til 2.gangsbehandling, med unntak av bestemmelser til fredet bygrunn som er kommet etter vedtak fra Riksantikvaren.

Vann- og avløpsetaten, Bergen kommune - dok. nr. 43

Kaigaten

Uttalelse til VA-rammeplanen:

- Rammeplanen omhandler kun overvann, samt omlegging av kommunalt AF-anlegg.

Kommentarer til detaljprosjekteringen:

- Fordrøyningsvolum før påslipp til kommunalt overvannsanlegg er avhengig av restkapasitet i Ø 250 mm overvannsledning, og modelleres i detaljprosjekteringen.
- Det må i detaljprosjekteringen planlegges med anlegg som skal ha nødvendig fordrøyningskapasitet og strupemulighet før påslipp til kommunalt overvannsanlegg

Fagetatens kommentar:

Kaigaten

VA-etaten har ikke merknader til selve rammeplanen og den er ikke endret ved fremleggelse til 2.gangsbehandling.

VA-etatens kommentarer til videre detaljering er formidlet til Bybanen Utbygging. Punktene følges opp i dialog med VA-etaten i detaljprosjekteringen.

Merknaden er tatt til følge.

BKK Varme AS - dok. nr. 53

Kaigaten

BKK Varme mener at utbygging av bybane og fjernvarme er viktige miljø- og byutviklingsprosjekter for Bergen. Et bærende prinsipp må være at disse to infrastrukturprosjektene kan utvikles til beste både for eiere, miljø og samfunn.

Fjernvarmtraséen krysser Kaigaten ved holdeplassen. Dersom denne ledningen må flyttes må det gjøres vurderinger av forsyningssikkerhet, samt lages et opplegg for medvirkning og samarbeid.

Fagetatens kommentar:

Kaigaten

Det er ikke planlagt flytting av fjernvarmeledningen.

Dersom det i den videre detaljprosjekteringen skulle vise seg at dette er nødvendig vil det følges opp i dialog med BKK Varme AS.

DEL 2

Oppsummering av merknader fra private interesser

Kaigaten

Fra	Dokument nr.
LUKS, leverandørenes utviklings- og kompetansesenter, v/ Jürg Berger	50

LUKS, leverandørenes utviklings- og kompetansesenter, v/ Jürg Berger - dok. nr. 50

Det må i planen komme inn sterkere føringer vedrørende adkomst for vareleveringsareal samt adkomstveier til varemottakene. Kommunen har plikt til å ivareta alle brukere, også sjåførenes arbeidsmiljø under planleggingen. Gatebruksplanen må ta inn myndighetskravene til dokumentasjon på oppfyllelse av krav regulert i Plan- og bygningsloven med forskrifter (Tek 10)

- § 8-5 Generelle krav til gangatkomst og ganglinjer
- § 8-8 Kjøreadkomst,
- § 8-9 Parkering og annen oppstillingsplass,

§ 12-14 Varemottak

Fagetatens kommentar:

Hensynet til gangadkomst og ganglinjer, kjøreadkomst, parkering og annen oppstillingsplass, samt varemottak er ivaretatt i planforslaget. Rekkefølgebestemmelser setter krav angående tiltak for atkomst til eiendommer i anleggsperioden og permanent. Tek 10 følges opp i videre detaljprosjektering.